

**BØRNE- OG
UNDERVISNINGS-
MINISTERIET**

Ministeren

Frederiksholms Kanal 21
1220 København K
Tlf. nr.: +45 33 92 50 00
E-mail: uvm@uvm.dk
www.uvm.dk
CVR-nr.: 20453044

Børne- og Undervisningsudvalget
Christiansborg

Svar på alm. del – spørgsmål 52

I brev af 17. november 2023 har udvalget efter ønske fra Helena Artmann Andresen (LA) stillet mig følgende spørgsmål:

14. december 2023
Sagsnr.: 23/23568

Alm. del – spørgsmål 52:

Vil ministeren redegøre for, om folkeskolelærernes faglige niveau er faldet over tid, og hvis ja, hvad årsagerne hertil er?

Svar:

Børne- og Undervisningsministeriet er ikke bekendt med en entydig definition af det faglige niveau for folkeskolelærere. Det, der kendetegner en god lærer, vil i praksis ofte være en kombination af stærke pædagogiske og didaktiske kompetencer, faglige og fagdidaktiske kompetencer i undervisningsfagene samt kompetencer til fx relationsdannelse, klasseledelse og motivation af eleverne.

Det faglige niveau for undervisere i folkeskolen set under ét forventes at være påvirket af blandt andet undervisernes uddannelsesmæssige baggrund (fx andel med en læreruddannelse), i hvilken grad undervisningen i folkeskolen varetages af lærere med undervisningskompetence i det pågældende fag (kompetencedækningsgraden), det faglige niveau på læreruddannelsen samt løbende faglig opdatering og kompetenceudvikling og formel efter- og videreuddannelse.

Fsva. den uddannelsesmæssige baggrund for undervisere i folkeskolen kan det oplyses, at cirka hver sjette underviser (16 pct.) i folkeskolen ikke havde en læreruddannelse i skoleåret 2019/2020. Det er flere end i skoleåret 2012/2013, hvor hver tiende underviser (10 pct.) ikke var læreruddannet (EVA, 2021). Det er ikke nødvendigvis et problem, hvis underviserne har andre særlige kvalifikationer til at undervise i enkelte fag, men det kan være en udfordring for fagligheden blandt lærerne, hvis det ikke er tilfældet. Det klare udgangspunkt er således også, at man skal have en læreruddannelse for at kunne varetage undervisningen i folkeskolens fag.

Fsva. kompetencedækningsgraden i folkeskolen viser BUVM's kompetencedækningsgrad, at 86,6 pct. af den planlagte undervisningstid i skoleåret 2022/2023 varetages af lærere med undervisningskompetence eller tilsvarende kompetencer i faget. Denne andel er steget fra 79,6 pct. i skoleåret 2012/2013. Udviklingen viser dermed, at undervisningen i højere grad bliver varetaget af lærere med undervisningskompetence i det pågældende fag.

Fsva. det faglige niveau på læreruddannelsen oplyser Uddannelses- og Forskningsministeriet (UFM) følgende:

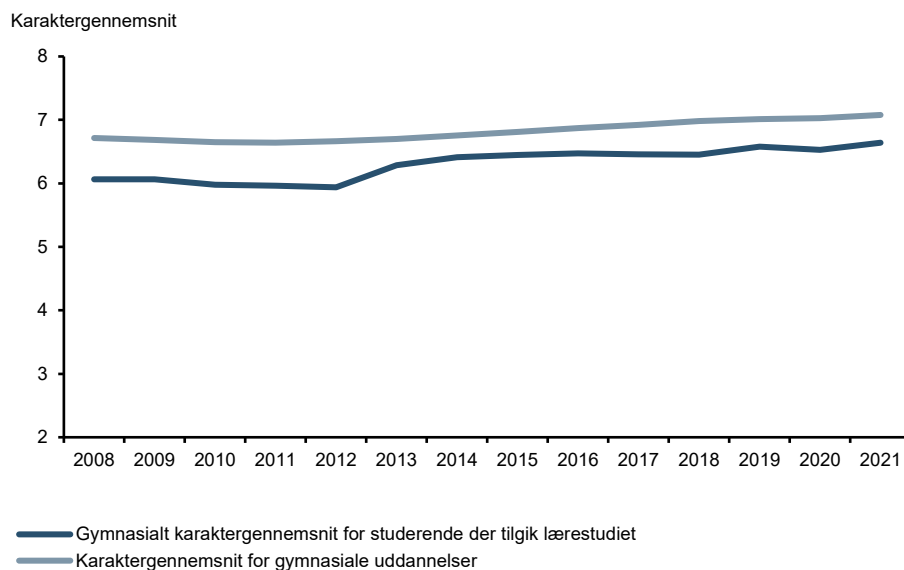
”Der foreligger ikke en samlet analyse af udviklingen i det faglige niveau på læreruddannelsen. UFM kan imidlertid oplyse følgende i forhold til de lærerstuderendes indgangs- og afgangskarakterer:

Det gymnasiale karaktergennemsnit for studerende, der startede på læreruddannelsen i 2021, var 6,6, hvilket var ca. 6 pct. under det samlede karaktergennemsnit fra de gymnasiale uddannelser i 2021 – svarende til ca. 0,4 karakterpoint. Den forskel har været relativt stabil siden reformen af læreruddannelsen i 2013, jf. figur 1.

I forbindelse med reformen af læreruddannelsen i 2013 var der en forbedring af de lærerstuderendes gymnasiale karaktergennemsnit på ca. 0,3 karakterpoint. Det svarede til en stigning relativt til det generelle karakterniveau i størrelsesordenen 5 procentpoint. Dette kan bl.a. have baggrund i, at der med reformen af læreruddannelsen fra 2013 blev indført et optagelseskrav på 7,0 for studerende i kvote 1 og krav om optagelsessamtale for studerende i kvote 2.

Figur 1

Gymnasialt karaktergennemsnit for studerende der tilgår læreruddannelsen, 2008-2021

Anm.: Den lyseblå linje viser udviklingen for det samlede karaktergennemsnit for gymnasiale uddannelser for det givne år.

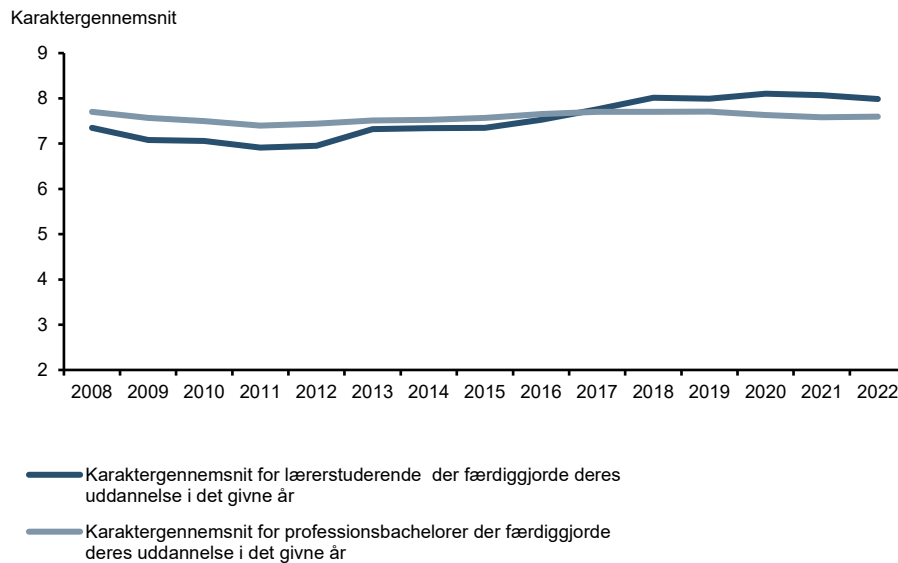
Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus

Karaktergennemsnittet på læreruddannelsen for studerende, der afsluttede uddannelsen i 2022, var på 8,0, jf. figur 2. Siden 2018 har karaktergennemsnittet ligget relativt stabilt på ca. 8,0. Til sammenligning har karaktergennemsnittet på tværs af alle professionsuddannelser ligget på ca. 7,6. Niveauerne kan ikke direkte sammenlignes, da karaktergivningingen ikke er standardiseret på tværs af uddannelser.

Det bemærkes, at der i 2013 blev indført nye kompetencemål og prøveformer i læreruddannelsen som konsekvens af reformen af uddannelsen. Karaktererne før og efter 2013-reformen på læreruddannelsen er derfor ikke direkte sammenlignelige. Da uddannelsen tager fire år, blev de første studerende på den nye ordning færdige i 2017, og niveauet før og efter dette kan ikke direkte sammenlignes.

Figur 2

Karaktergennemsnit for studerende der afsluttede læreruddannelsen, 2008-2022

Anm.: Den lyseblå linje viser udviklingen for karaktergennemsnittet på tværs af professionsbacheloruddannelser. Niveauerne kan ikke direkte sammenlignes, da karaktergivning ikke er standardiseret på tværs af uddannelser. Karaktererne er gennemsnit over alle bedømmelser for studerende der afsluttede uddannelsen det givne år. Karaktererne er ikke vægtet med ECTS. Reformen af læreruddannelsen i 2013 betyder at udviklingen i karakterer ikke er fuldt sammenlignelige over tid.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus

Sammenfattende er der ikke belæg for at konkludere, at det faglige niveau for dimittender fra læreruddannelsen skulle være faldet over tid – opgjort på baggrund af udviklingen i indgangs- og afgangskarakterer fra læreruddannelsen. Tværtimod har karakterniveauet ligget relativt stabilt, siden virkningen af reformen i 2013 er slået fuldt igennem på de fuldførte.”

I forhold til det faglige niveau for undervisere i folkeskolen siden ca. 2013 kan det samlet set konstateres, at der er sket et fald i andelen af undervisere med en læreruddannelse, men der vurderes derudover ikke på det foreliggende grundlag at være belæg for at sige, at det faglige niveau for folkeskolelærere skulle være faldet.

Når det er sagt, så har regeringen – som det også fremgår af regeringens folkeskoleudspil, *Forberedt på Fremtiden II* – et ønske om at styrke kompetencerne blandt undervisere i folkeskolen, bl.a. ved at skabe bedre videreuddannelsesmuligheder for lærere og ved at styrke lærere og pædagogers kompetencer i specialpædagogik og klasseledelse.

Med venlig hilsen

Mattias Tesfaye